Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Cod. Biblia sacra (omisso Psalterio)

Biblia sacra (omisso Psalterio) - Lichtenthal 13

Lichtenthal (?), [um 1300]

Habakuk

urn:nbn:de:bsz:31-35330

Visual Library

ABACUC.

ut ita dicam amplexu cum deo congre-
ditur: amplexantis id est luctantis sor-
titus est nomen. Nullus enim tam au-
daci voce ausus est dominum ad discepta-
tionem iustitie provocare et dicere ei:
cur in rebus humanis et mundi istius
pompa tantarum rerum versatur iniqui-
tas. Usquequo domine clamabo et non ex-
audies? vociferabor ad te vim patiens
et non salvabis. Quare ostendisti mihi ini-
quitatem et laborem videre. Lace-
rata est lex et non pervenit usque ad finem
iudicium: quia impius prevalet ad-
versus iustum: ideo egreditur iudi-
cium perversum. Vides quam temera-
ria vox sit: et quodammodo blasphe-
mantis creatorem suum ad iudicium provo-
care et vas fragile adversus figulum
cur tale vel tale factum sit disputare.
Necnon et hoc animadvertendum quod as-
sumptio vel pondus que gravia esse
constat prophete visio est et adversum mon-
tani dogma perversum intelligit quod
videt. nec ut amens loquitur nec more
insanientium feminarum dat sine mente
sonum. Unde et apostolus iubet ut si propheta-
tibus aliis alii fuit revelatum taceant
qui prius loquebantur. Et statim inquit
non est dissensionis deus sed pacis. Ex quo
re intelligitur cum quis voluntate reti-
cesserit et alteri locum dat ad loquen-
dum posse et loqui et tacere cum velit.

Qui autem in extasi id est invitus
loquitur nec tacere nec loqui in sua po-
testate habet. Hec autem sciendum prophe-
tiam esse contra babylonem chaldeorum.
ut quomodo prior propheta naum quem
abacuc sequitur vaticinium habuit con-
tra niniven et assyrios qui vastave-
rant decem tribus que vocabantur israel.
ita abacuc prophetiam habeat adversum
babylonem et nabuchodonosor. a quibus
iuda et ierusalem templumque subversa sunt.
Ceterum secundum litteram adversus dominum propheta
causatur cur nabuchodonosor templum
vastet et iudam. cur ierusalem quondam urbs
domini destruatur quare populus clamet et non au-
diatur. vociferetur ad dominum oppressus a chal-
deis et non salvetur. Quare etiam ipse propheta
vel populus ex cuius persona loquitur adhuc
vixerit et huc usque perductus sit ut ini-
quitatem hostium et suum videret laborem.
cur iniusticia prevaleat adversum se
et hoc dicit pre mentis angustia nesciens
aurum in igne conflari et tres pueros
de camino ignis puriores exisse quam intra-
verunt. Sed et hoc generaliter accipere
possumus quod ex persona humane impaci-
entie loquatur ut in querula voce et
plenam doloris erumpat dicens: quare
respicis contemptores et taces concul-
cante impio iustiorem se. Hec autem
loquitur nesciens iudicia dei investiga-
bilia et profundum divitiarum sapientie

& scientie dei . qđ n̄ ita uideat ds̄ ut uidet
homo . Homo tantū respicit presentia .
ds̄ cognoscit futura . Quomodo si egrot9
& estuans febrib9 aquā frigidam postu
let & dicat ad medicū: uim patior. cru
cior. exinanior . usq; quo medice clama
bo & n̄ exaudies ? & respondeat ei sa
pientissim9 & clementissimus medic9
scio quo tempe debeam dare qđ postu
las dari . Non misereor modo quia ma
xima crudelitas est & uoluntas tua cont
te petit . ita & dn̄s nost' sciens clementie
sue pondera atq; mensuras interdum
n̄ exaudit clamantem . ut eū pbet et
magis puocet ad rogandū . & q̄si igne
excoctum iustiorē & puriorē faciat .
Qđ intelligens apl's scđm id qđ uitam
// consecut9 est a deo ait . s; n̄ deficim9 . & benedic̄ de
um in omni tempe & scit quia q̄ pse
ueraUerit usq; in finem hic saluus
erit . & glat9 in labore & dolore . & cū
ieremia dic̄ tribulationē & miseriā
inuocabo . ut quomodo alius inuocat
dn̄m sic sanctus uir & bellator inuict9 .
ad exercendum se & pbandū tribula
tionē & miseriā uenire desideret . Ex
plic̄ plog9 . Incip̄ abacuc pph̄a.
O nus qđ uidit aba
cuc pph̄a . Usque
quo dn̄e clama
bo & n̄ exaudies .
uociferabo ad te
uim paciens & n̄ saluabis . Quare os
tendisti m̄ iniquitatē & laborem . uidē
predam & iniusticiā contra me . Qua
re respicis contemptores . & taces con
culcante impio iustiorem se . Et facies
homines quasi pisces maris . & q̄si rep
tilia n̄ habentia ducem . Et factū ē
iudiciū & contradictio potentior . Prop
ter hoc lacerata est lex & n̄ puenit us
q; ad finē iudiciū . quia impius p̄ua
let aduersus iustū . ppterea egredit' iu
diciū puersum . Aspicite in gentibus
& uidete & ammiramini & obstupes
cite . quia opus factum est in diebus
nr̄is . qđ nemo credet cū enarrabit' .
Quia ecce ego suscitabo chaldeos gen
tem amaram & uelocem ambulantē
sup latitudinē terre ut possideat tabernacula
n̄ sua . Horribilis & terribilis est ex
semetipsa iudiciū & onus ei9 egredie
t' . Leuiores pardis equi ei9 & ueloci
ores lupis uespertinis . & diffundent' e
quites ei9 . Equites namq; ei9 de lon
ge uenient . uolabunt q̄si aquila fes
tinans ad comedendū . omnes ad p̄dā
uenient . facies eoꝝ uentus urens . &
congregabit q̄si harenam captiuitatē .
& ipse de regib9 triumphabit . & ty
ranni ridiculi ei9 erunt . Ipse enī sup
omnē munitionē ridebit . & compor
tabit aggerem & capiet eā . Tunc
mutabit' sp̄c ei9 . & ptransibit & cor

ruet. Hec est fortitudo dei sui. Numquid
non tu a principio domine deus meus sancte
meus et non moriemur. Domine in iudicium
posuisti eum: et fortem ut corriperes fun
dasti eum. Mundi sunt oculi tui ne uide
as malum: et respicere ad iniquitatem
non poteris. Quare non respicis ad iniqua
agentes: et taces deuorante impio
iustiorem se. Et facies homines quasi
pisces maris: et quasi reptile non ha
bens principem. Totum in hamo
subleuabit traxit illud in sagena
sua: et congregauit in rete suum.
Propter hoc letabitur et exultabit. prop
terea immolabit sagena sua et sac
rificabit reti suo: [illegible] quia in ipsis
incrassata est pars eius et cibus
eius electus. Propter hoc ergo expandit sa
genam suam: et semper interficere gen
tes non cessat. Capitulum II.

Super custodiam meam stabo et figam
gradum meum super munitionem:
et contemplabor ut uideam quid dicatur
mihi: et quid respondeam ad arguentem
me. Et respondit mihi dominus et dixit. Scri
be uisum et explana eum super tabu
las: ut percurrat qui legerit eum: quia
adhuc uisus procul. et apparebit in fi
nem et non mentietur. Si moram fecerit
expecta eum: quia ueniens ueniet
et non tardabit. Ecce qui incredulus
est non erit recta anima eius in semetipso:
iustus autem in fide sua uiuet. Et quomodo
uinum potantem decipit. sic erit uir super
bus et non decorabitur: quia dilatauit
quasi infernus animam suam: et ipse quasi
mors et non adimpletur: et congregabit ad
se omnes gentes. et coaceruabit ad se omnes
populos. Numquid non omnes isti super eum
parabolam sument et loquelam enigma
tum eius: et dicetur ue ei qui multiplicat non
sua. usquequo et aggrauat contra se
densum lutum. Numquid non repente
consurgent qui mordeant te et suscita
buntur lacerantes te. et eris in rapinam
eis. Quia tu spoliasti gentes multas
spoliabunt te omnes qui reliqui fu
erint de populis propter sanguinem hominis
et iniquitatem terre ciuitatis et omnium
habitantium in ea. Ve qui congregat
auaritiam malam domui sue ut sit in ex
celso nidus eius: et liberari se putat de
manu mali. Cogitasti confusionem
domui tue. concidisti populos multos
et peccauit anima tua: quia lapis
de pariete clamabit et lignum quod inter
iuncturas edificiorum est. respondebit.
Ve qui edificat ciuitatem in sanguini
bus: et preparat urbem in iniquitate.
Numquid non hec a domino sunt exercitu
um: Laborabunt enim populi in multo
igne et gentes in uacuum et deficient:
quia replebitur terra ut cognoscat
gloriam domini. quasi aque operientes mare.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ve qui potum dat amico suo mit
tens fel suum et inebrians . ut as
piciat nuditatem eius . Repletus
est ignominia pro gloria . Bibe tu quoque
et consopire . Circumdabit te calix
dextere domini . et vomitus ignomi
nie super gloriam tuam . quia iniqui
tas lybani operiet te . et vastitas ani
malium deterrebit eos . de sanguinibus
hominum et iniquitate terre et civi
tatis et omnium habitantium in ea .
Quid prodest sculptile quia sculpsit
illud fictor suus et conflatile et ima
ginem falsam . quia speravit in figmen
to fictor suus ut faceret simulachra
muta . Ve qui dicit ligno expergis
cere . et surge lapidi taceenti . Num
quid ipse docere poterit . Ecce iste
coopertus est auro et argento . et omnis
spiritus non est in visceribus eius . Dominus autem
in templo sancto suo . sileat a facie
eius omnis terra . Oratio abacuc
prophete pro ignorantiis .

Domine audivi auditionem tuam et
timui . Domine opus tuum . in
medio annorum vivifica illud . In
medio annorum notum facies . cum iratus
fueris misericordie recordaberis . Deus ab aus
tro veniet . et sanctus de monte pha
ran . Operuit celos gloria eius . et laudis eius
plena est terra . Splendor eius ut lux e
rit . cornua in manibus eius . Ibi abs
condita est fortitudo eius . ante faciem
eius ibit mors . Egredietur dyabolus ante
pedes eius . Stetit et mensus est terram .
Aspexit et dissolvit gentes . et contri
ti sunt montes seculi . Incurvati sunt
colles mundi . ab itineribus eternita
tis eius . Pro iniquitate vidi tentoria
ethyopie . turbabuntur pelles terre ma
dian . Numquid in fluminibus iratus
es domine . aut in fluminibus furor tuus .
vel in mari indignatio tua . Qui
ascendes super equos tuos . et quadri
ge tue salvatio . Suscitans suscita
bis arcum tuum . iuramenta tribubus
que locutus es . Fluvios scindes terre .
viderunt te et doluerunt montes .
gurges aquarum transiit . Dedit ab
yssus vocem suam . altitudo manus
suas levavit . Sol et luna steterunt
in habitaculo suo . in luce sagittarum tu
arum ibunt in splendore fulgurantis
haste tue . In fremitu conculcabis ter
ram . in furore obstupefacies gentes .
Egressus es in salutem populi tui . in sa
lutem cum christo tuo . Percussisti cap
ut de domo impii . denudasti fundamen
tum usque ad collum . Maledixisti sceptris
eius capiti bellatorum eius . venientibus ut
turbo ad dispergendum me . Exul
tatio eorum . sicut eius qui devorat paupe
rem in abscondito . Viam fecisti in
mari equis tuis . in luto aquarum mul

taꝝ. Audiui & conturbatus est uen
ter meus: a uoce contremuerunt la
bia mea. Ingrediat̄ putredo in os
sib' meis: & subter me scateat. Ut
requiescam in die tribulationis: et
ascendam ad ꝑlm accinctū nr̄m. Fi
cus enī n̄ florebit: & n̄ erit germen
in uineis. Mentiet̄ opus oliue: & ar
ua n̄ afferent cibum. Abscidet̄ de ouili
pecus: & n̄ erit armentum in ꝑsepib'.
Ego autem in dn̄o gaudebo: & exul
tabo in deo ıesu meo. Ds dn̄s fortitu
do mea: & ponet pedes meos q̄si ceruoꝝ.
Et sup excelsa mea deducet me uictor:
in psalmis canentem. Incipit prolo
g' in sophoniā ꝓpham.
Tradunt hebrei cui
cumq; ꝓphe pater
aut auus ponat̄
in titulo: ipos q̄q;
ꝓphas fuisse. Un
de & amos unum
in duodecim ꝓphis qui dixit nō sū
ꝓpha nec filius ꝓphe: s; pastor ca
praꝝ uellicans sicamina (sicomoros): patris
nomen in titulo n̄ habere. Hoc si
uerum est sophonias ꝓpha qui gen̄a
tione ut ita dicam ꝓphetica & glosa
maioꝝ stirpe generatus est: sub io
sia rege iuda ꝓphetauit. Habuit
enī patrem chusi auum godoliā.
pauum amasiam. attauum eze

chiam: & talem quadrigam ipse
uelut extremus auriga compleuit.
Nomen sophonie alii speculam a
lii archanum dn̄i dei transtulerūt.
Siue ğ specula siue absconditū dn̄i
interpretet̄: utrumq; ꝓphe conue
nit. Dicit̄ enī ad ezechiel. Fili hōis:
speculatorem te posui domui isrl̄.
Iste ğ ꝓpha qui erat in specula & in
sublimib' constitutus & nouerat mys
teria dn̄i: filius erat chusi q̄ interꝑ
tat̄ humilitas. Habebat q̄q; auum
godoliam qui dicit̄ magnitudo dn̄i
& pauum amasiam qui & ipse uer
tit̄ in sermone dn̄i: & attauum eze
chiā q̄ sonat fortitudo dn̄i. De forti
tudine itaq; dn̄i natus est sermo dn̄i:
& de sermone dn̄i nata est magnitudo
dn̄i: & de magnitudine dn̄i nata est
humilitas: ut cū ꝑuenerit aliquis
ad ꝑfectū dicat quia n̄ sum dignus
uocari apl's. & illud in psalmis dn̄e
n̄ est exaltatū cor meū: neq; elati s̄t
ocli mei. Iosiam regem iude cui' tem
pib' sophonias ꝓphasse inuenit̄: deo
ꝑ omnib; regibus iude placuisse hys
toria quarti libri regum & sc̄di para
lipomenon demonstrat. Is omīa si
mulachra que pater suus amon ꝑ
auus manasses in templo dī colloca
uerant deiecta comminuisse monstrat̄:
inter que etiā serpentē ereū a moy